

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

לעוסקים בענף החלב,

אנו מצרפים בזאת את "תקנון איכות חלב בקר ובקבלתו במחלבה" מהדורה 2016. מטרת התקנון לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב בקר באיכות נאותה במחלבה. תקנון זה נכתב במועצת החלב ומעודכן על פי הצורך בהסכמת כל העוסקים בענף החלב: יצרנים, מחלבות, משרד החקלאות והשירותים הוטרינריים. כמי שמחויבים לבטיחות המזון המשווק על ידנו לצרכן, אנו מוצאים חשיבות רבה לפעול על פי התקנון. פעולה זו תבטיח לאורך זמן את איכות החלב המעולה אותו משווקים יצרני החלב למחלבות לצורך יצור מוצרי חלב טעימים בריאים ובטיחותיים. השינויים בתקנון במהלך השנים מביאים לידי ביטוי את ההתקדמות הרבה ברמת איכות החלב הגולמי המסופק על ידי יצרני החלב למחלבה. מועצת החלב מעמידה לשרות יצרני החלב והמחלבות את מאל"ה - "המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב" כדי לסייע להם בהתמודדות היום יומית בייצור החלב האיכותי. במידת הצורך, אל תהססו לפנות לרופאים ולמדריכים של מאל"ה כדי להבטיח את בריאות העטין ואיכות החלב המשווק למחלבה.

בכבוד רב,

מיכל קראוס

מנכ"לית מועצת החלב

אברהם הראל

רכז ועדת תקנון חלב בקר

| www.milk.org.il | office@milk.org.il |

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

Office:

4, Hachosh st., Yehud

P.O.B 97, Yehud 5610002, ISRAEL

Tel: 972-3-9564750, Fax: 972-3-9564766

מכון התקנים הישראלי

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה)

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
ברשות הארצית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
No. 149.00

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)

1. מטרת התקנון, הגדרות

תקנון זה יופעל בכפוף לכל דין.

מטרת התקנון:

לקבוע כללים שיבטיחו קליטת חלב פרה באיכות נאותה במחלבות.

1. הגדרות

- 1.1 **חלב:** נוזל, למעט קולוסטרומ, המתקבל על ידי חליבה של פרה.
- 1.2 **קולוסטרומ:** נוזל המתקבל על ידי חליבת פרה במהלך ארבעת הימים שלאחר מועד ההמלטה.
- 1.3 **חלב תקין:** חלב העומד בדרישות כל דין ובדרישות תקנון זה.
- 1.4 **חלב פגום:** חלב אשר אינו עומד באיזו מדרישות תקנון זה, לפי העניין.
- 1.5 **יצרן:** כהגדרתו בצו בדבר הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), תשי"ח – 1957.
- 1.6 **דוגמת יצרן:** דוגמת חלב הנלקחת עם איסוף החלב ממכל החלב של היצרן לאחר גמר חליבה והמייצגת את החלב שנאסף באותו איסוף : נטילת הדוגמא יכולה להתבצע ידנית ע"י הנהג ישירות מהמיכל לפני איסוף החלב או אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב.
- 1.7 **דוגמת תא:** דוגמת החלב המייצגת את החלב בתא אחסון המיכלית, בין אם ניטלה ידנית ע"י עובד המחלבה לפני קבלת החלב במחלבה או ניטלה אוטומטית באמצעות מתקן דיגום המותקן במיכליות האיסוף במהלך שאיבת החלב ממיכלי החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו תא.
- 1.8 **נוק כולל:** סך כל החלב בתא אחסון במיכלית או במיכל אחסון במחלבה שעורבב בו חלב פגום.
- 1.9 **התקן:** תקן ישראלי 55 : חלב פרה, שפורסם ברשומות ביום 4 בפברואר 2001 כולל עדכונים ושינויים כפי שיפורסמו מעת לעת.
- 1.10 **נהג מיכלית:** מי שהוסמך ע"י המועצה להוביל מיכלית חלב ולפעול בתהליך איסוף החלב על פי תקנון זה, הנהג יהיה באחריות המחלבה.
- 1.12 **מחלבה:** כהגדרתה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), תשי"ח – 1957.
- 1.13 **משק בפיקוח ספירות חיידקים כלליות (סח"כ):** משק המשוק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל הסף המותר של 100 אלף CFU במ"ל חלב **בממוצע חודשי**, יכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח. כל עוד לא עמד ברמת הסף המותרת, החלב לא יתקבל במחלבה ויופנה להשמדה.
- 1.14 **משק בפיקוח ספירת תאים סומטיים (סת"ס):** משק המשוק חלב עם סת"ס מעל הרמה המותרת של 400 אלף במ"ל חלב **בממוצע תלת חודשי**, יכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח. כל עוד לא עמד ברמת הסף המותרת, החלב לא יתקבל במחלבה ויופנה להשמדה.

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

2. כללי, 3. אחסון חלב, 4. איסוף חלב

2. כללי:

- 2.1 יצרן לא ימסור חלב ומחלבה לא תקלוט חלב, אלא בהתאם להוראות תקנון זה.
- 2.2 המחלבה תהיה אחראית לכל הקשור לטפול בחלב ואחזקתו מרגע איסופו בשער המשק למעט המשתמע מתוצאות בדיקות הסף שתבוצענה לפני קבלת החלב במחלבה (נקודת קיפאון, חומרים מעכבים, חמיצות, טעם ריח ומראה).
- 2.3 לפני העברתו של החלב הגולמי למיכל האחסון, יסונן במסנן יעודי במטרה להפחית הימצאות חלקיקים לא רצויים בחלב.
 - 2.3.1 יצרן אשר לא יסנן את החלב:
 - א. מקרה ראשון אזהרה.
 - ב. מקרה שני באותה שנה קנס של 5% מערך משלוח החלב של אותו יום.
 - ג. מקרה שלישי באותה שנה קנס של 10% מערך משלוח החלב של אותו יום.

הערות:

- א. תקופה של שנה עוקבת ממועד האירוע הראשון.
- ב. אחריות לביקורת סינון החלב על מבקר המשקים של המחלבות.

3. אחסון חלב:

החלב ברפתות יקורר ויאוחסן במיכלים נעולים, או מוצבים במבנה ייעודי סגור ונעול. נפחם יאפשר אחסון חלב מייצור של 48 שעות לפחות, בתקופת שיא הייצור. מומלץ על התקנת שני מיכלי אחסון ושתכולת המיכל לא תעלה על 44,000 ליטר. מיכלי החלב יהיו מכוילים, מפולסים ומצוידים במד טמפרטורה תקין.

4. איסוף חלב:

- 4.1 יצרן לא ימסור את החלב אלא לנהג מיכלית כהגדרתו בתקנון זה.
- 4.2 על היצרן לאפשר את איסוף החלב ע"י נהג המיכלית. נהג המיכלית יעביר את החלב למחלבה כל יום בימי חול וכל שתי יממות בשבתות ובחגים למעט במקרים מיוחדים ובתיאום עם המחלבה והיצרן.
- 4.3 בכל איסוף של החלב ברפת על נהג המיכלית לאסוף את כל החלב שבמיכלי האחסון. אין להשאיר חלב במיכלי האחסון ברפת בתום איסוף החלב.

נבחרת של רכיבים תזונתיים

16-46-15

עמוד 4 מתוך 14

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

5. קירור, 6. קולוסטריום, 7. דרישות כלליות

5. קירור:

טמפרטורת החלב במיכל של היצרן לא תעלה על 4 מעלות צלזיוס בגמר קירורו של החלב. על היצרן להקפיד כי החלב לא יקפא בעת אחסונו במיכל הקירור. לפני שאיבת החלב למיכלית, יבדוק הנהג את טמפרטורת החלב על פי קריאת מד הטמפרטורה שבמיכל. טמפרטורת החלב בהגיעו למחלבה ובמהלך פריקתו לא תעלה על 7 מעלות צלזיוס, למעט חלב המגיע למחלבה בטמפרטורה שאינה עולה על 10 מעלות צלזיוס וחמיצותו אינה עולה על 6.4 מעלות סוקסלט - הנקל.

6. קולוסטריום:

יצרן לא ימסור לנהג המיכלית קולוסטריום או חלב **שעורבב** בו קולוסטריום, ודינו של חלב **שעורבב** בו קולוסטריום יהיה כדין חלב שנמצא בו חומר זר בהתאם לתקנון זה.

7. דרישות כלליות:

7.1 **טעם, ריח ומראה:** לחלב יהיו הטעם, הריח, הסמיכות והמראה האופייניים לחלב פרה גולמי.

7.2 **ניקיון החלב:** לא ימצאו בחלב חומרים זרים ו/או גופים זרים.

7.3 **תקינות ציוד החליבה - יצרן ימסור למחלבה רק חלב שנחלב עם ציוד חליבה שנבדק לפחות פעם בשנה ונמצא תקין.** הציוד ייבדק ע"פ תקני ISO הבינלאומיים לציוד חליבה* וע"י מי שהוסמך לכך ע"י מועצת החלב. הערות:

* על פי התקנים הבאים ISO6690, ISO5707, ISO3918

- הארגון/גוף/אדם יעמוד במדדים הנדרשים להסמכת בודק מכוני חליבה כפי שהוגדרו ע"י מועצת החלב (סימוכין 15-303-14).
- מבחן הסמכת הבודק יהיה בשיתוף נציג משרד החקלאות.
- הבדיקה של מכון החליבה תתבצע לפי "טופס בדיקת תקינות מכון חליבה" (סימוכין 15-752-14).
- יצרן אשר מכון החליבה שלו לא נבדק למעלה משנה או נבדק ונימצא לא תקין, יקבל הודעה בכתב מהמערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב של מועצת החלב (להלן: מאל"ה) ויתבקש תוך חודש לבצע את הבדיקה ולהציג אישור על תקינות המכון וציודו הנלווה.

www.milk.org.il | office@milk.org.il |

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

Office:

4, Hachoshet st., Yehud

P.O.B 97, Yehud 5610002, ISRAEL

Tel: 972-3-9564750, Fax: 972-3-9564766

מסן התקנים הישראלי

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה)

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

ISIRAC
ברשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
No. 149.00

נבחרת של רכיבים תזונתיים

16-46-15

עמוד 5 מתוך 14

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

7. דרישות כלליות (המשך), 8. חמצות,

7.4 **בריאות הפרות:** יצרן ימסור למחלבה רק חלב שמקורו מפרות חולבות בריאות בלא מחלות מדבקות כגון שחפת, ברוצלוזיס או דלקת עטין פעילה*.

מסר יצרן חלב שלא עפ"י האמור לעיל ולא דווח על כך מיד כשנתגלה לו הדבר- תופסק קבלת החלב ממנו.

אובחנה ברפת היצרן מחלה מדבקת, כאמור, יתקבל החלב במחלבה, רק עפ"י הוראות השירותים הוטרינרים במשרד החקלאות וינהגו בו בהתאם להוראות אלה.

7.5 תכשירים וטרינרים:

7.5.1 אין להוסיף למיכל החלב הכללי חלב מפרה שקיבלה טיפול בתרופה אנטימיקרוביאלית אלא לאחר שהחלב שלה נבדק ונמצא חופשי משאריות תרופתיות.

7.5.2 השימוש מותר אך ורק בתכשירים הרשומים ומאושרים ע"י הרשויות המוסמכות וע"פ ההתוויות. באופן מיוחד מודגש האיסור בשימוש בהורמון הגדילה (BST).

* דלקת עטין קלינית.

8. חמיצות:

8.1 תשלום:

8.1.1 חלב אשר חמיצותו עד 6.8 מעלות סוקסלט - הנקל יקבל תמורה מלאה.
8.1.2 חלב אשר חמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט - הנקל או יותר לא יקבל כל תמורה, גם אם התקבל כתוצאה מערבוב עם חלב תקין.
היה וחלב זה יגרום לפסילתו של חלב תקין אחר יישא היצרן אשר החלב שלו היה הגורם לפסילה בעלות הנזק הכולל.

8.2 חלב (בתא המיכלית) שחמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט - הנקל לא יתקבל במחלבה.

8.3 על מנהל המחלבה לפעול בנושא חמיצות על פי סעיפים אלה:

חלב (בתא המיכלית) שחמיצותו הכוללת עד 6.6 מעלות סוקסלט - הנקל יתקבל במחלבה בתנאי שחמיצות החלב של השותפים להובלה באותו התא אינה עולה על 6.8 מעלות סוקסלט - הנקל.

8.4 למרות האמור בסעיף 8.3 רשאי מנהל המחלבה, בהתחשב בכמות החלב הפגום שעורבב בחלב התקין, בחמיצותו ובאפשרויות האחסון והיצור במחלבה, להחליט כי המחלבה תקבל חלב שחמיצותו הכוללת עד 6.6 מעלות סוקסלט - הנקל ואשר עורבב בו חלב שחמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט - הנקל.

| www.milk.org.il | office@milk.org.il |

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

Office:

4, Hachoshesh st., Yehud

P.O.B 97, Yehud 5610002, ISRAEL

Tel: 972-3-9564750, Fax: 972-3-9564766

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה)
ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900
טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242
maale@milk.org.il

ברשות הלאומית
להסמכת מעבדות
ISO/IEC 17025
No. 149.000

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

8. חציצות (המשך), 9. נקודת הקיפאון,

- 8.5 חלב (בתא המכלית) שחמיצותו 6.8 - 6.7 מעלות סוקסלט - הנקל יתקבל במחלבה בהתקיים שני תנאים מצטברים:
 8.5.1 טעם וריח תקינים.
 8.5.2 לא עורבב בו חלב של יצרן אשר חמיצותו עולה על 6.8 מעלות סוקסלט - הנקל.
 8.5.3 האמור בסעיפים אלה הינו בנוסף לאמור בסעיף 5 לתקנון לפיו טמפרטורת החלב המגיע למחלבה בתא נפרד בטמפרטורה שאינה עולה על 10 מ"צ וחמיצותו אינה עולה על 6.4 מעלות סוקסלט - הנקל.

9. נקודת הקיפאון:

- 9.1 לא יתקבל חלב במחלבה שנקודת הקיפאון שלו גבוהה ממינוס 0.512 מעלות צלזיוס.
 9.2 למרות האמור בסעיף 9.1, ניתן לקבל במחלבות מסוימות חלב שנקודת הקיפאון שלו עד מינוס 0.502 מעלות צלזיוס (2% מים) וזאת למטרות יצור מוצרי חלב מסוימים כמפורט בת"י 55.
 9.3 **נקודת קיפאון (קביעת מיהול במים):**
 הן דוגמת התא והן דוגמת היצרן נחשבות לצורך קביעת נקודת הקיפאון. בהעדר דוגמת יצרן, דוגמת התא היא הקובעת. את תכולת המים המוספים בחלב מחשבים על בסיס נקודת קיפאון של דוגמת חלב (לדוגמא, דוגמת היצרן, שניטלה ע"י מבקר המשקים).
 בהעדר דוגמא כזו, תחושב תכולת המים המוספים על בסיס נקודת קיפאון של מינוס 0.512 מעלות צלזיוס.
 9.4 **אי קבלת חלב עם מיהול מים חריג:**
 לא יתקבל חלב בו נתגלה מיהול מים בשיעור העולה על 2% מים או יותר בתא המיכלית (נקודת קיפאון גבוהה ממינוס 0.502 מעלות צלזיוס).

9.5 התשלום:

- 9.5.1 אם ניתן לקבוע על סמך בדיקת דוגמאות היצרנים השותפים להובלה את היצרן הגורם להימצאות המים בתא המיכלית, יחויב היצרן הפוגם (כמפורט בסעיפים 9.5.2 ו 9.5.3). בהעדר דוגמת יצרן חיוב יבוצע רק על סמך תוצאות ועדת הברור.
 9.5.2 כאשר המיהול במים הינו עד 1.0% - ישולם מחיר מלא.
 9.5.3 כאשר המיהול במים הינו מעל 1.0% יופחת ערך של 2 ליטר חלב סוג א' (מחיר מטרה) לכל ליטר מים שיתגלה בפעם הראשונה, מהתמורה שיקבל היצרן.
 על כל מקרה נוסף שיתגלה במהלך שנה (365 ימים רצופים) מהמקרה הראשון, יופחת ערך של 4 ליטר חלב סוג א', לכל ליטר מים.
 אם עקב תקלה התערבב חלב פגום (המכיל יותר מ- 2% מים) עם חלב תקין וכתוצאה מכך התקבל החלב הפגום במחלבה, לא תשולם עבור החלב הפגום כל תמורה.

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)

10. חומרים מעכבים

10. חומרים מעכבים:

חלב המכיל חומרים מעכבים בריכוז העולה על המותר עפ"י כל דין (כגון: תרופות אנטיביוטיות ואחרות, חומרי ניקוי וחיטוי) לא יימסר לנהג ולא יתקבל במחלבה.

10.1 קביעת נוכחות חומרים מעכבים בחלב:

הן דוגמת היצרן והן דוגמאות התאים נבדקות לנוכחות חומרים מעכבים. דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן ובהעדרה - דוגמת התא. בגלל השפעת גורם המיהול של החומרים המעכבים על תוצאות הבדיקה בדוגמת התא, דוגמת היצרן היא הקובעת לחיוב היצרן, גם אם לא נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא בו מעורב חלב משני יצרנים ויותר. דוגמת התא היא הקובעת כאשר התא מכיל חלב מיצרן אחד בלבד. **אם נתגלו חומרים מעכבים בדוגמת התא אך לא בדוגמאות החלב של היצרנים השותפים להובלה באותו התא, לא יחויבו היצרנים השותפים להובלה באותו התא.** למניעת העברת חלב מפרות אשר קבלו טיפול תרופתי אל מיכל החלב ניתן להיעזר בבדיקות לנוכחות שאריות תרופתיות בערכות בדיקה כגון Delvotest-SP או אחרות (מומלץ להשתמש בערכות בדיקה המאושרות בת"י 55).

קביעת נוכחות חומרים מעכבים תבוצע לפני קבלת החלב במחלבה:

שיטה קצרה לדוגמה: CHARM-MRL *

10.2.1 לפני קבלת החלב במחלבה תיערך בדיקה לנוכחות חומרים מעכבים בדוגמאות תאי המיכלית בשיטת CHARM-MRL. תוצאת בדיקה שלילית תאפשר קבלת חלב למחלבה. אם תוצאת הבדיקה חיובית, תעוכב קבלת החלב מאותו תא ותילקחנה שתי דוגמאות חוזרות. הדוגמאות החוזרות תיבדקנה לנוכחות חומרים מעכבים בשיטת CHARM-MRL אם שתי התוצאות שתתקבלנה תהינה חיוביות לא יתקבל החלב במחלבה. אם אחת התוצאות תהיה חיובית והשנייה שלילית, תילקח דוגמא שלישית והתוצאה שתתקבל תקבע את יעוד החלב: תוצאה חיובית - החלב לא יתקבל במחלבה, תוצאה שלילית - החלב יתקבל במחלבה. במקרה של קבלת תוצאה חיובית (סופית) בתא המיכלית תיבדקנה דוגמאות כל היצרנים באותו תא לנוכחות חומרים מעכבים בשיטת CHARM-MRL.

10.2.2 לאחר קבלת החלב, תתבצע בדיקת הדוגמאות מיצרני החלב גם בשיטה הארוכה (לדוגמא Delvotest -SP*). בדיקה זו היא הקובעת לנוכחות חומרים מעכבים ולחיוב יצרנים בהתאם. אין צורך בביצוע הבדיקה הארוכה בדוגמאות החלב מתאי מיכליות שנמצאו חיוביות בשיטה הקצרה (החלב מתאים אלה לא התקבל).

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

10. חומרים מעכבים (המשך),

- 10.2.3 במידת האפשר, ועפ"י שיקול דעת המחלבה, תבוצע גם הבדיקה הראשונית (בדוגמאות תאים ובדוגמאות היצרנים) בשיטה הארוכה.
* או כל בדיקה אחרת על פי העניין (קצרה או מהירה) כפי שתאושר בת"י 55
- 10.2.4 במקרה שיגיע חלב אשר קיים לגביו חשד שהינו מכיל חומרים מעכבים, תבוצע בו גם הבדיקה הראשונית בשיטה הארוכה.
- 10.2.5 המשלוח העוקב שלאחר כל אירוע חומרים מעכבים יובל בנפרד ויעוכב עד להשלמת ביצוע הבדיקות לנוכחות חומרים מעכבים בהתאם לאופי הממצא שהיה באירוע:
- 10.2.5.1 אם הממצא החיובי נתגלה בבדיקה הקצרה, ייבדק החלב לפני קבלתו בבדיקה הקצרה.
- 10.2.5.2 אם הממצא החיובי נתגלה בבדיקה הארוכה, ייבדק החלב לפני קבלתו בבדיקה הארוכה.
- 10.2.6 כאשר התגלו חומרים מעכבים בדוגמת היצרן או התא, תבוצע ע"י המחלבה בדיקה חוזרת לאימות הממצא. בדיקה זו תבוצע בדוגמה חדשה מהתא. רק בהיעדר האפשרות לדגום דוגמה חדשה תבוצע הבדיקה החוזרת בדוגמה המקורית.

10.3 גילוי חומרים מעכבים לאחר קליטת החלב :

- 10.3.1 חלב שיתגלו בו חומרים מעכבים בכל שלב שהוא (מיכלית, מיכל אחסון במחלבה מיכל עיבוד) - יצרן יחויב כמפורט להלן:
- 10.3.1.1 מקרה ראשון במשך שנה היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח וכן ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם סכום השווה בערכו ל - 50% מערך החלב שלו.
- 10.3.1.2 מקרה נוסף במשך אותה שנה (מקרה שקורה בתוך 365 ימים רצופים מהמקרה הראשון).
- א. היצרן לא יקבל כל תמורה עבור כמות החלב שבמשלוח וכן ישלם תמורת הנזק הכולל שגרם, סכום השווה בערכו ל - 150% מערך החלב שלו.
- המחלבה תעביר את התשלומים ששילם היצרן כאמור בסעיף 10.3.1.1 ובסעיף 10.3.1.2 א' לקרן המיוחדת למטרת שיפור איכות החלב המתנהלת על ידי המחלבות, בפיקוח המועצה. המחלבה תדווח אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן ועל השימושים בכספי הקרן.

10.4 הודעות:

במקרה של אירוע חומרים מעכבים - תימסר הודעה מיידידת ליצרן, לנהג ולכלל המחלבות קולטות החלב הודעות אלה ימסרו טלפונית ובפקס.

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

11. ספירת חיידקים כללית וספירת תארים סומאטיים,

11.1. ספירת חיידקים כללית וספירת תאים סומאטיים:

11.1 בנוסף לאיכותו הפרטנית של כל משלוח חלב אשר תיקבע על פי סעיפים 3 עד 10 לתקנון, תיקבע האיכות הכוללת של כל כמות החלב החודשית ליצרן, על סמך בדיקות שתבוצענה במעבדה המרכזית באחריות המחלבה בדוגמאות חלב הניטלות והמייצגות את משלוחי החלב היומיים למחלבה (דוגמת היצרן) כדלקמן:

11.2 ספירת חיידקים כללית

11.2.1 הבדיקה תבוצע באמצעות מכשיר הבקטוסקן ותוצאותיה יבוטאו בערכי CFU (יחידות יוצרות מושבות) למ"ל.

11.2.2 הבדיקה תבוצע באופן אקראי 3 פעמים בחודש בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף 11.1.1 הסיווג יקבע על בסיס ממוצע חשבוני (אריתמטי) של שלוש התוצאות הללו.

11.2.3 סיווג החלב החודשי וגובה התשלום עבורו כאחוז ממחיר המטרה כפי שנקבע ע"י מועצת החלב בשנת 2011 הנם כדלקמן:

סוג	הסיווג החודשי חיידקים למ"ל חלב (באלפי *CFU)	גובה התשלום ממחיר המטרה
מעולה	עד 10	**פרס גמיש
א'	מעל 10 ועד 50	100%
ב'	מעל 50	97%

הערות:

** המחלבות יחלקו בכל חודש את 2/3 מסכום הכסף שצברו מהקנסות כפרס ליצרנים ששיווקו חלב ברמת מעולה (סך כל הסכום הצבור חלקי מספר הליטרים ששווקו). המחלבה תדווח אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן החיידקים ועל אופן החלוקה ליצרנים.

במקרה של תוצאה חסרה יבוא במקומה הממוצע לחודש הקודם יצרן שישווק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל 100 אלף CFU במ"ל, יכנס לתהליך של בקרה, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 100 אלף CFU במ"ל בממוצע החודשי. במידה ושלוש הבדיקות העוקבות לאירוע יהיו מתחת ל- 100 אלף CFU במ"ל ויוכיח מגמה של שיפור, לא יכנס המשק לפיקוח.

נבחרת של רכיבים תזונתיים

16-46-15

עמוד 10 מתוך 14

**תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)**

11. ספירת חיידקים כללית וספירת תארים סומאטיים (המשך),

- במקרה של תוצאה חסרה יבוא במקומה הממוצע לחודש הקודם.
- יצרן שישווק חלב עם ספירות חיידקים כלליות מעל 100 אלף CFU במ"ל, יכנס לתהליך של בקרה, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 100 אלף CFU במ"ל במוצע החודשי. במידה ושלוש הבדיקות העוקבות לאירוע יהיו מתחת ל-100 אלף CFU במ"ל ויוכיח מגמה של שיפור, לא יכנס המשק לפיקוח.
- אם יכנס לפיקוח, ייבדק החלב לתקינות טרם איסופו מהמשק.
- הפיקוח ימשך במשך 3 משלוחים עוקבים במידה והתוצאות תקינות מתחת ל-100,000 המשק יצא מפיקוח, במידה והתוצאה חריגה, מעל 100,000 החלב יפסל לקליטה במחלבה.

גובה התשלום עבור החלב יהווה אחוז ממחיר המטרה כפי שיקבע מעת לעת ע"י מועצת החלב.

* CFU – יחידה יוצרת מושבה

11.2.4 מיתון השפעתה של תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים על הסיווג חודשי:

כאשר קיימת רק תוצאה חריגה אחת בספירת החיידקים, סיווג החלב החודשי יועלה למוצע החשבונאי של תוצאות ארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון, אך בשום אופן לא יסווג כ"מעולה", בהתקיים התנאים הבאים:

11.2.4.1 הסיווג החודשי החריג (סוג ב') נגרם בגלל תוצאה חריגה אחת, מתוך שלוש התוצאות.

11.2.4.2 כל תוצאות ספירת החיידקים בארבעת החודשים שקדמו לחודש הנדון היו כולן ברמה של מעולה או א'.

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)

11. ספירת חיידקים כללית וספירת תארים סומאטיים (המשך),

11.3 ספירת תאים סומאטיים:

תבוצע ספירת תאים סומאטיים בדוגמאות חלב כפי שפורטו בסעיף 11.1. הסיווג החודשי יתבצע ע"י חישוב הממוצע החשבוני (אריתמטי) של תוצאות ספירת כל דוגמאות החלב של היצרן מאותו החודש.

ספירת תאים סומאטיים (סת"ס) בחלב: סיווג החלב החודשי לדרגות תאים סומאטיים במ"ל חלב (באלפים) וגובה התשלום עבורו, באחוזים ממחיר המטרה החל מ- 1.1.2016:

סוג	דירוג 2015 (תאים למ"ל חלב באלפים)	גובה התשלום ממחיר המטרה
מעולה	עד 200	**פרס גמיש
א'	201-300	0%
ב'	מעל 300	-3%
ג'	מעל 400 – חודש ראשון	-10%
ד'	מעל 400 – חודש שני	-20%

הערות:

יצרן שישווק חלב עם סת"ס מעל 400 אלף במ"ל בממוצע חודשי, יכנס לתהליך של בקרה, במטרה למנוע קבלת חלב העולה על 400 אלף במ"ל בממוצע של החודש העוקב אחריו. משק המשווק חלב שממוצע הסת"ס מעל 400 אלף במ"ל חלב בשלושת החודשים העוקבים האחרונים, יכנס לתהליך פיקוח על בסיס משלוח והחלב לא יתקבל במחלבה. יציאת המשק מפיקוח סת"ס תהיה לאחר שתוצאות משלוחי הסת"ס בחלב המשווק יהיה מתחת ל- 400 אלף במ"ל חלב במהלך החודש העוקב.

המחלבות יחלקו בכל חודש **2/3 מסכום הכסף שצברו מהקנסות כפרס ליצרנים שישווקו חלב ברמת מעולה (2/3 מסך כל הסכום הצבור חלקי מספר הליטרים ששווקו) המחלבה תעביר למועצת החלב את החשבון השנתי.

הבהרה: ממוצע התלת חודשי בסת"ס הוא ממוצע של הממוצעים של 3 החודשים העוקבים. לדוגמה: ממוצע חודש קלנדרי ראשון 450 + ממוצע חודש קלנדרי שני 400 + ממוצע חודש קלנדרי שלישי 500 לחלק ל-3 חודשים = ממוצע תלת חודשי 450 אלף.

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)

11. ספירת חיידקים כללית וספירת תארים סומאטיים (המשך), 12. הסדרים מנהליים

- 11.3.1** המחלבה תעביר את התשלומים ששילם היצרן כאמור בסעיף 11. לקרן המיוחדת למטרת שיפור איכות החלב (להלן: קרן הסומאטיים המתנהלת על ידי המחלבות, בפיקוח המועצה, המחלבות. ידווחו אחת לשנה, או לפי דרישה, למועצת החלב על סכום הכסף שנצבר בקרן החיידקים. ועל אופן החלוקה ליצרנים ששיוקו חלב ברמת מעולה.
- 11.3.2** ועדה משותפת למחלבה, נציג הארגון היציג ונציג מועצת החלב תאשר בכל שנה שימושים בכספים שיצטברו/נצברו בקרן ואינם מוחזרים ליצרניים כאמור בסעיף 10.3 (1/3 מכספי הכנסות) התוכנית תוכן במשותף בין המחלבה לארגון הייצוג ותאושר בוועדה המשותפת.

11.4 ספירת חיידקים ותאים סומאטיים – כללי:

- 11.4.1** תוצאות ספירת החיידקים הכללית וספירת התאים הסומאטיים ידווחו ליצרנים בכתב ע"י המחלבות.
- 11.4.2** הבסיס לחישוב התשלום יהיה מכפלת כמות החלב החודשית המאושרת של היצרן, בגובה התשלום כאחוז ממחיר מטרה עפ"י הסיווג החודשי.

12. הסדרים מנהליים

- 12.1** על המחלבה להודיע ליצרן באופן מיידי (טלפונית ובכתב) אם חלב מתוצרתו נמצא פגום וכן לפרט את הממצאים שהתגלו בחלב הפגום כדלקמן:
- 12.1.1 טעם, ריח ומראה זרים.
 - 12.1.2 לכלוך וגופים זרים.
 - 12.1.3 חמיצות.
 - 12.1.4 חומרים מעכבים.
 - 12.1.5 מיהול במים בשיעור העולה על 1%.
- 12.2** על המחלבה להודיע מיידי ליצרן ולמוביל החלב על כל משלוח בו התגלה פגם בחלב. במקרה זה יש להוביל את המשלוח הבא של החלב מאותו היצרן בתא נפרד. בכל מקרה בו, כתוצאה מאי הודעת המחלבה במועד, ייפגע חלב תקין בהובלה המשותפת – יישא היצרן באחריות אך ורק לגבי כמות החלב שלו. בכל מקרה בו למרות ההודעה המוקדמת של המחלבה, עורבב חלב פגום עם חלב תקין, תישא המחלבה באחריות לנזק של היצרנים השותפים להובלה.

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)

12. הסדרים מנהליים (המשך),

12.3 בכל משלוח בו התקבל חלב למחלבה והתברר בדיעבד כי החלב לא היה ראוי לקבלה וקבלתו בוצעה רק בגלל מיהולו בחלב טוב אחר, אשר לא ניתן לאתר את החרגי טרם שאיבת החלב - לא יקבל כל תמורה, גם אם התקבל כתוצאה מערבוב עם חלב תקין כאמור לעיל.

12.4 בכל מקרה שחלב נפסל במשק או לקבלה במחלבה, ינהגו בו בצורה הבאה:

12.4.1 ינהגו בו בכפוף לכל דין.

12.4.2 השמדת חלב פסול תבוצע ע"פ נוהלי השירותים הוטרינרים ומועצת החלב.

12.4.3 תועבר הודעה על האירוע לכל המחלבות קולטות החלב ולשירותים הוטרינרים באמצעות יחידת הפיצו"ח - משרד החקלאות.

12.4.4 במחלבות המאושרות ליצוא, תועבר הודעה בדבר הפסילה גם לויטרינר המפקח.

12.5 תעודת משלוח:

כל משלוח חלב ילווה בתיעוד כנדרש בתקנון. נהג המיכלית ינפיק תעודת משלוח של המחלבה ליצרן מייד עם סיום איסוף החלב. אין לקבל חלב במחלבה ללא תעודת משלוח. באם הופקה תעודת משלוח ידנית יחתמו עליה נהג המיכלית ונציג היצרן. באם הופקה תעודת משלוח במערכת השאיבה והדיגום העצמית אין צורך בחתימות.

תעודת המשלוח תכיל את כל הפרטים המזהים למשלוח:

- תאריך ושעת איסוף החלב.
- מספר רישוי של המיכלית.
- שם היצרן ומספר היצרן.
- שם הנהג וארגון ההובלה.
- סימון הכיול של מיכל היצרן. (רק בשיטה הידנית).
- כמות החלב שהוזרמה לכל תא במיכלית וכמות החלב הכוללת המאושרת (כאשר השאיבה בוצעה במערכת עצמית במיכלית).
- טמפרטורת החלב (מעלות צלזיוס) במיכל היצרן, ובמערכת השאיבה העצמית.

12.6 דוגמת יצרן תילקח ממיכל החלב של היצרן לפני העברת החלב למיכלית ואם ליצרן יותר ממיכל אחד תילקח דוגמה מכל מיכל. נהג המיכלית אחראי להבאת הדוגמא למחלבה בתנאי קירור נאותים.

12.7 המחלבות יעמידו לרשות היצרנים במידת האפשר את המעבדות לביצוע בדיקות שונות.

תקנון בדבר איכות חלב פרה וקבלתו במחלבה
(מהדורה 2016)

12. הסדרים מנהליים (המשך), 13. נוהל בירור,

- 12.8 בכל מקרה בו חלב פגום מכל סיבה שהיא יגרום לפגיעה באיכותו של חלב תקין במיכלית כתוצאה מהובלה משותפת, יחויב היצרן האחראי גם בתמורת החלב הנוסף שנפגם, למעט במקרים בהם הנוזק נגרם כתוצאה מרשלנות נהג המיכלית.
- במקרה ונמצא חלב פגום מכל סיבה שהיא בתא המיכלית אך דוגמת החלב של היצרן הייתה תקינה, לא יחויב היצרן.
- 12.9 בכל מקרה שבו יהיה צורך להוביל חלב בתא נפרד, תוספת עלות ההובלה תחול על יצרן החלב ולא על המחלבה.
- 12.10 היצרן יאפשר למבקר המשקים מטעם המחלבה כניסה לתחום הרפת בכל עת לצורך מילוי תפקידו, לרבות נטילת דוגמאות חלב.

13. נוהל בירור:

- מועצת החלב תקים לכל מחלבה ויצרניה ועדת בירור בת שלושה חברים. נציג המועצה אשר ישמש כיו"ר, נציג היצרנים ונציג המחלבה.
- 13.1 ועדות הבירור יפעלו על פי נוהל בירור אחיד לכולן.
- 13.2 כל החש נפגע מיישום תקנון זה בעניינו, רשאי יהיה להביא עניינו לבירור הועדה, בכתב, עפ"י הנוהל הבא:
- 13.2.1 על יצרן החלב להגיש בקשתו לבירור במחלבה, בכתב, תוך 60 יום ממועד האירוע, נשוא הפניה.
- 13.2.2 על המחלבה לאשר את פנית היצרן ולתת לו תשובה בכתב תוך 90 יום ממועד הגשת הבקשה.
- 13.2.3 פניה לוועדת הבירור של מועצת החלב תעשה בכתב, תוך 30 יום ממועד מתן התשובה של המחלבה.
- 13.3 ועדת הבירור תכריע בעניין לאחר שמיעת כל הצדדים ותודיע לפונה על החלטתה בעניינו בכתב בתוך 30 יום מגמר שמיעת העניין.

